

สถานการณ์การท่องเที่ยว เดือนตุลาคม 2563

#SpecialTourism

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

● สถานการณ์ท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

“เดือนตุลาคม 2563 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติประเภทพิเศษ (STV) กลุ่มแรกได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้าประเทศ ประกอบกับ นักท่องเที่ยวกลุ่มสิทธิพิเศษ (Thailand Privilege Card) นักธุรกิจ ผู้เข้าร่วมประชุม และนักกีฬา จำนวน 1,201 คน”

เดือนตุลาคม 2563 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย จำนวน 1,201 คน หดตัวร้อยละ 99.96 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมาจากการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติผ่านการตรวจลงตรานักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist VISA : STV) ที่เดินทางเข้ามาพำนักระยะยาว (Long Stay) นักท่องเที่ยวกลุ่มสิทธิพิเศษ (Thailand Privilege Card) และกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักธุรกิจ ผู้เข้าร่วมประชุม และนักกีฬา

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสะสมตั้งแต่เดือน มกราคม – ตุลาคม 2563 มีจำนวน 6.69 ล้านคน ลดลง 25.89 ล้านคน หดตัวร้อยละ 79.46 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลกระทบหลักยังคงมาจากการระบาดของโรค COVID-19 และจากการรวบรวมข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (WHO) รายงานว่ามีจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 สะสมทั่วโลก 45.53 ล้านคน เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากเดือนกันยายน 2563 ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสมอยู่ที่ 33.56 ล้านคน¹ ในส่วนสถานการณ์ระบาดในกลุ่มประเทศอาเซียนยังคงพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอันดับ 1 คือ ประเทศอินโดนีเซีย พบผู้ติดเชื้อที่ยืนยันแล้ว 406,945 คน ส่วนประเทศไทย มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม 3,780 คน อยู่ในอันดับที่ 6 ในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยผู้ติดเชื้อทั้งหมดตรวจพบจากการเดินทางระหว่างประเทศแสดงให้เห็นว่าการระบาดของ

โรค COVID-19 ยังคงระบาดอย่างต่อเนื่องในระดับโลก และบางประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน

ทั้งนี้ ข้อมูลการระบาดของโรค COVID-19 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการรักษาความมั่นคงทางสุขภาพส่งผลให้ภาครัฐขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินคราวที่ 6 ออกไปจนถึงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2563 และเนื่องจากประเทศไทยสามารถควบคุมการระบาดของโรค COVID-19 ให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ส่งผลให้การประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2563 (ฉบับที่ 1) ต่อเนื่องมาจนถึงเดือนกันยายน 2563 (ฉบับที่ 14) เปิดให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศกลับมาดำเนินการได้เป็นปกติ

อย่างไรก็ตาม การเดินทางเข้าประเทศของบุคคลทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติสามารถกระทำได้แล้วแต่ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขตามประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้อากาศยานทำการบินเข้าออกประเทศไทย (ฉบับที่ 3)² ต่อเนื่องจากเดือนสิงหาคม 2563 จนถึงเดือนตุลาคม 2563

หมายเหตุ

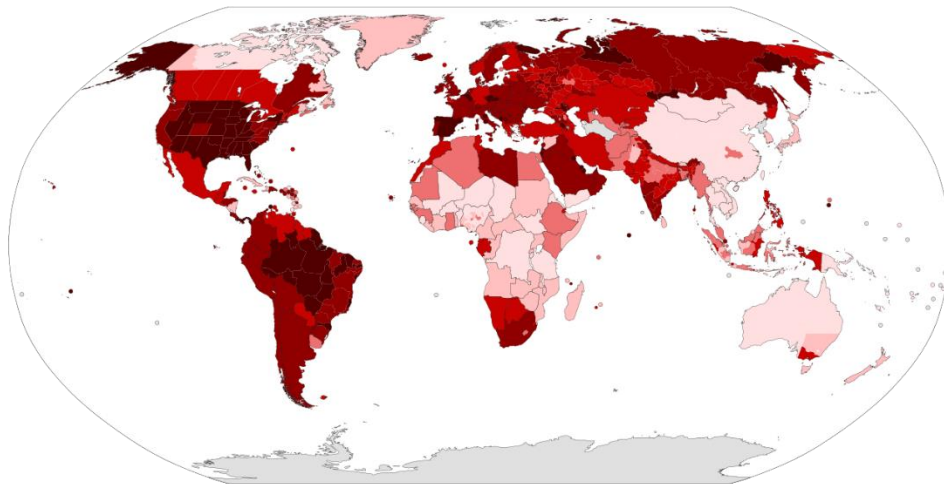
- ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทยไม่ได้ถูกรวมอยู่ในรายงานฉบับนี้
- ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในเดือนตุลาคม 2563 อยู่ระหว่างการรวบรวมและประมวลผล

¹ WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard <https://covid19.who.int/>

² ประกาศ กพท. เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้อากาศยานทำการบินเข้าออกประเทศไทย (ฉบับที่ 3) <https://www.caat.or.th/th/archives/52448>

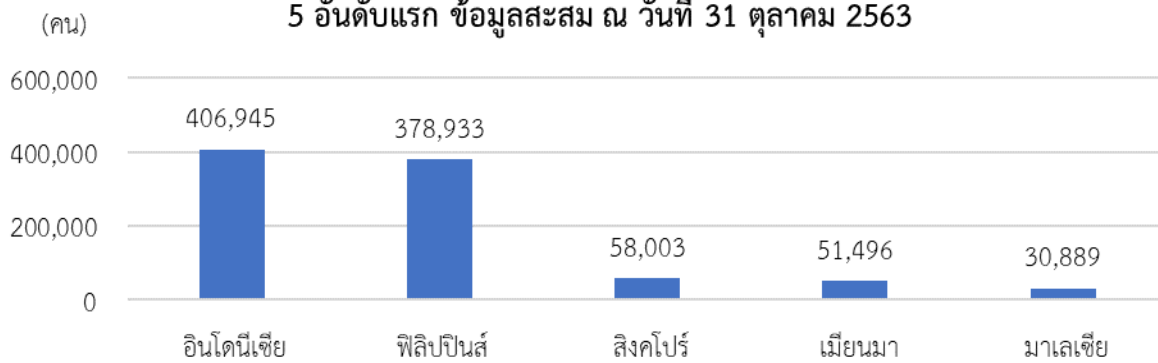

การระบาดของโรค COVID-19 ทั่วโลก เดือนตุลาคม 2563

ที่มา: แผนที่แสดงจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 เฉลี่ยต่อหัว รวบรวมโดย Raphaël Dunant จาก WHO situation reports

จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในกลุ่มประเทศอาเซียน 5 อันดับแรก ข้อมูลสะสม ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2563

ที่มา: WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard

^P Preliminary ข้อมูลเบื้องต้น

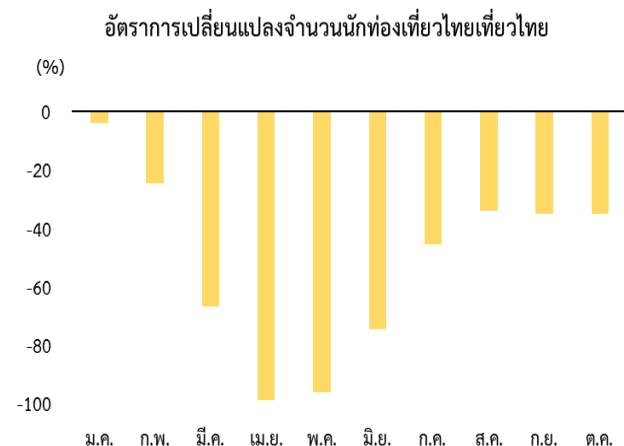
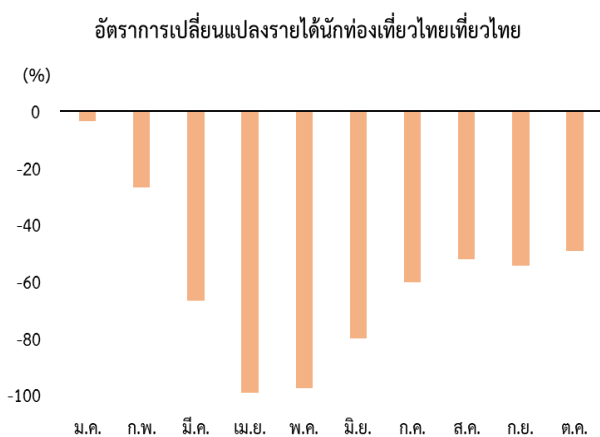
สถานการณ์ท่องเที่ยวในประเทศ

เดือนตุลาคม 2563 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศจำนวน **11.06 ล้านคน-ครั้ง** หดตัวร้อยละ **35.06** สร้างรายได้ **4.71 หมื่นล้านบาท** หดตัวร้อยละ **49.29** เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การหดตัวเล็กน้อยของจำนวนนักท่องเที่ยวในเดือนตุลาคมเป็นผลจากฝนตกหนักทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากในหลายพื้นที่ จึงเกิดอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น เขาใหญ่ กาญจนบุรี ราชบุรี เป็นต้น

ในส่วนของจำนวนและรายได้สะสมของนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทยตั้งแต่เดือนมกราคม – ตุลาคม 2563 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศสะสมจำนวน 65.19 ล้านคน-ครั้ง หดตัวร้อยละ 52.35 มีรายได้สะสมจากการท่องเที่ยว 0.37 ล้านล้านบาท หดตัวร้อยละ 58.13 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

จากการที่ภาครัฐได้อนุญาตให้มีการผ่อนปรนกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมส่งผลให้การท่องเที่ยวภายในประเทศปรับตัวดีขึ้นในเชิงจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา (ส.ค.-ต.ค.) หดตัวน้อยลงอยู่ในช่วง ร้อยละ 30 – 35 ขณะที่ ในเชิงรายได้หดตัวน้อยลงอยู่ในช่วง ร้อยละ 50-55 แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้ จังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ และกาญจนบุรี ตามลำดับ

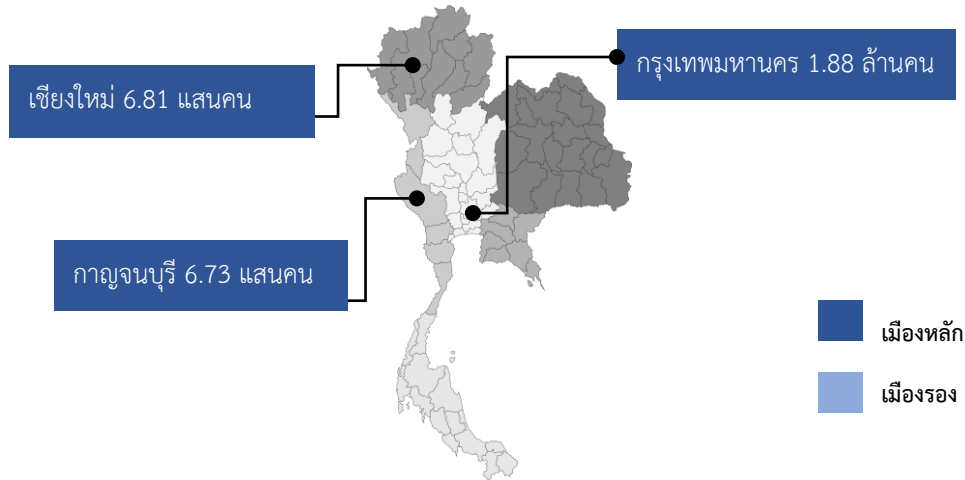
สำหรับแนวโน้มการท่องเที่ยวในเดือนพฤศจิกายน 2563 คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากมีวันหยุดต่อเนื่องพิเศษสำหรับข้าราชการ รวมถึงมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยว (โครงการเราเที่ยวด้วยกัน/กำลังใจ) และมาตรการบรรเทาค่าใช้จ่าย (โครงการคนละครึ่ง) ที่เริ่มลงทะเบียนเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2563 จะมีผลช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว และกระจายรายได้สู่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก

^P Preliminary ข้อมูลเบื้องต้น

จังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงสุด 3 อันดับแรก เดือนตุลาคม 2563^P

ประเด็นความท้าทายด้านการท่องเที่ยว

ปัจจัยสนับสนุน

- + นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถเดินทางเข้าประเทศผ่านการตรวจลงตรานักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist VISA : STV)
- + การท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าจะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ และยังคงต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา
- + มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศผ่านโครงการเราเที่ยวด้วยกันกำลังใจ และโครงการคนละครึ่ง
- + การทดสอบวัคซีนโรค COVID-19 ในมนุษย์อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมหลังการทดสอบกับลิงให้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ

ปัจจัยเสี่ยง

- การระบาดของโรค COVID-19 ยังคงมีการระบาดอย่างต่อเนื่องในหลายประเทศทั่วโลกและเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
- ถึงแม้ว่าการระบาดของโรค COVID-19 ในประเทศไทยอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ แต่การเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติยังคงต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป
- ภาพรวมเศรษฐกิจภายในประเทศฟื้นตัวดีขึ้นจากการลงทุนและมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐ แต่เศรษฐกิจโลกยังคงมีความไม่แน่นอนอยู่มากจากการระบาดของโรค COVID-19

^P Preliminary ข้อมูลเบื้องต้น

“ประเทศไทยและบางประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนเริ่มเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติแบบมีเงื่อนไข เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการควบคุมการระบาดของโรค COVID-19”

สถานการณ์โรค COVID-19 และทิศทางการท่องเที่ยวโลก

เดือนตุลาคม 2563 การระบาดของโรค COVID-19 ยังพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลก ซึ่งประเทศที่การระบาดของโรค COVID-19 เป็นประเทศต้นทางที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย โดยเฉพาะประเทศอินเดีย สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศอาเซียน แสดงให้เห็นว่าประเทศที่เป็นตลาดหลักของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศยังคงมีความเสี่ยงและความไม่แน่นอนอยู่มาก อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวระหว่างประเทศในระดับโลกยังเป็นเป้าหมายสำคัญที่ต้องดำเนินการฟื้นฟูเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กลับคืนมา

องค์การการท่องเที่ยวโลก แห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ได้รายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศภายใต้การระบาดของโรค COVID-19³ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 ถึง สิงหาคม 2563 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลกลดลงร้อยละ 70 และสูญเสียรายได้ไม่ต่ำกว่า 7 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม จากการเปิดให้มีการท่องเที่ยวระหว่างประเทศอย่างช้า ๆ ส่งผลให้เกิดการฟื้นตัวของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในช่วงเวลาสั้น ๆ ซึ่งไม่สามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง จากการกลับมาระบาดของโรค

COVID-19 ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยว ยังมีอุปสรรคและความไม่แน่นอนอยู่มาก

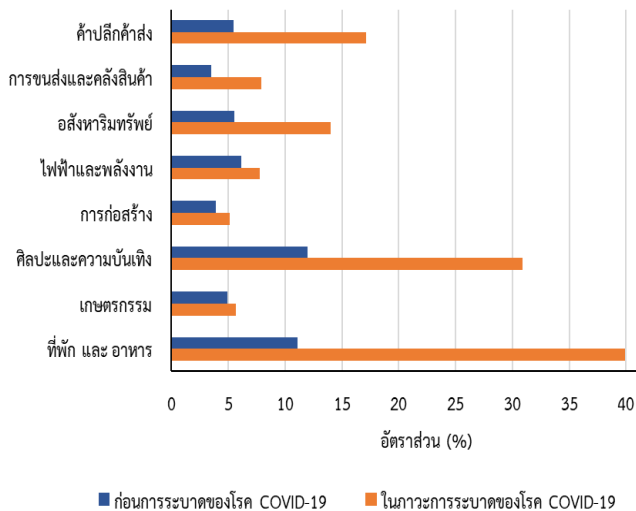
ในส่วนของทิศทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวจากรายงาน World Economic Outlook⁴ ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้แสดงให้เห็นถึงปัจจัยความเสี่ยงทางเศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่กับ การระบาดของโรค COVID-19 และความมั่นคงทางสุขภาพ ประกอบกับภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจที่กำลังเกิดขึ้น อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการล้มละลายของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่เพิ่มมากขึ้น เช่น ธุรกิจประเภทสถานพักผ่อนและร้านอาหารที่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 รวมถึงสถานบริการด้านความบันเทิงมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 30 โดยธุรกิจเหล่านี้มีโอกาสประสบปัญหาขาดสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภาคส่วนที่รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลืออย่างระมัดระวังและเร่งด่วนเนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อโครงสร้างเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

³ International Tourism Down 70% as Travel Restrictions Impact All Regions
<https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2020-10/201027-barometer-en.pdf>

⁴ World Economic Outlook, October 2020: A Long and Difficult Ascent
<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2020/09/30/world-economic-outlook-october-2020>

อัตราส่วนงาน SME ที่มีความเสี่ยงเนื่องจากสภาพคล่องไม่เพียงพอ

ที่มา: IMF

ทั้งนี้ การศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หากภาครัฐเลือกใช้มาตรการล็อกดาวน์ (lockdown) อาจส่งผลให้เกิดภาระทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลกระทบในระยะสั้น แต่ในระยะยาวจะเกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่เร็วขึ้น เนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อลดลงอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ และการเว้นระยะห่างทางสังคมกระทำด้วยความสมัครใจ ซึ่งส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจสามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น ในขณะที่การใช้มาตรการล็อกดาวน์ในกรณีที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวนมากจะเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจ เนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อมีจำนวนมากและอาจเกินความสามารถในการควบคุม

ทิศทางการฟื้นฟูเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของอาเซียนและประเทศไทย

จากการระบาดของโรค COVID-19 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งที่มีการระบาดและพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และถือเป็นกลุ่มประเทศที่พึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยว ดังนั้นการสร้าง

ความเชื่อมั่นและฟื้นฟูให้การท่องเที่ยวระหว่างประเทศกลับมาเปิดให้บริการได้จึงเป็นเป้าหมายหลัก

อย่างไรก็ตาม การเปิดให้มีการท่องเที่ยวระหว่างประเทศยังคงมีอุปสรรคจากการระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้ประเทศส่วนใหญ่ในอาเซียนปิดรับเที่ยวบินระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ลาว เมียนมา มาเลเซียและติมอร์-เลสเต เป็นต้น ในขณะที่บางประเทศเริ่มเปิดให้มีเที่ยวบินระหว่างประเทศ เช่น บรูไน กัมพูชา และเวียดนาม เป็นต้น ในส่วนของประเทศฟิลิปปินส์อนุญาตให้เที่ยวบินระหว่างประเทศเดินทางเข้า-ออก แต่ต้องไม่ใช่เพื่อการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ประเทศสิงคโปร์กำลังดำเนินการจัดเตรียมการเดินทางท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยร่วมกับประเทศอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องรวมถึงเพื่อนบ้านในอาเซียน ประกอบด้วย ประเทศบรูไน มาเลเซีย และ เวียดนาม

เช่นเดียวกับประเทศไทย ได้เริ่มโครงการนำร่องเพื่อการท่องเที่ยว โดยเปิดรับนักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist Visa : STV) สำหรับชาวต่างชาติที่ต้องการเข้ามาพักระยะยาว (Long Stay) การเปิดรับนักท่องเที่ยวประเภทพิเศษคาดว่าจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทย เนื่องจากนักท่องเที่ยวเหล่านี้มีศักยภาพในการใช้จ่ายที่สูงกว่านักท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์การใช้จ่ายต่อวันไม่ต่ำกว่า 14,000 บาท⁵ และมีระยะเวลาพำนักในไทยที่นานขึ้นจากเงื่อนไขนักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ ซึ่งนักท่องเที่ยวเหล่านี้

⁵ เปิดสถิติภาคการท่องเที่ยวอย่างไรให้คุ้มเสี่ยง

https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_13Oct2020.aspx

ต้องถูกกักเป็นเวลา 14 วัน มีระยะเวลาอยู่ในประเทศ 90 วัน ต่ออายุได้ 2 ครั้ง

ในส่วนของการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มเติม ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) ได้อนุญาตให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมมาตรการผ่อนคลายเป็นกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเพิ่มเติม โดยเพิ่มรูปแบบการกักตัว Wellness Quarantine ซึ่งปัจจุบันได้มีการอนุมัติการเดินทางเข้ามา 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) กลุ่ม Medical Spa, Wellness Resort, Spa Resort 2) Long Term care และในอนาคตอาจอนุญาตให้กักตัวในสถานที่กักตัวสนามกอล์ฟ (Golf Quarantine) และเพิ่มการท่องเที่ยวแบบ Exclusive Travel Area (ETA) พร้อมทั้งพิจารณาลดระยะเวลาการกักตัวจาก 14 วัน เหลือ 10 วัน เพื่อให้เกิดความสะดวกรสสบายในการท่องเที่ยวมากขึ้นตามลำดับ

นอกจากนี้ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) อนุญาตให้เรือยอร์ช เรือชูเปอร์ดอร์ช และเรือสำราญ สามารถเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งมีความต้องการเดินทางเข้ามาประมาณ 60 ลำ มีจำนวนไม่ต่ำกว่า 600 คน และคาดว่าจะสามารถสร้างรายได้ประมาณ 2,100 ล้านบาท ทั้งนี้ผู้โดยสารรวมถึงลูกเรือจำเป็นต้องผ่านการกักตัว 14 วัน จึงดำเนินการออกหนังสือรับรองแก่ผู้โดยสารและลูกเรือเพื่อนำเรือเทียบท่าเพื่อเดินทางเข้าราชอาณาจักร

อย่างไรก็ตาม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และกระทรวงสาธารณสุขโดยกรมควบคุมโรค ยังคงขยายผลโครงการ Amazing Thailand Safety and Health Administration (SHA) อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยว ซึ่งมีผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวจากทั่วประเทศ

เข้าร่วมโครงการดังกล่าว จำนวน 14,958 ราย⁶ โดยมี 3 อันดับแรก ประกอบไปด้วย

- 1) ผู้ประกอบการด้านโรงแรมและที่พักสถานที่จัดการประชุม ได้รับตราสัญลักษณ์ SHA มากที่สุด จำนวน 3,501 ราย
- 2) ผู้ประกอบการด้านภัตตาคาร / ร้านอาหาร จำนวน 1,873 ราย
- 3) ผู้ประกอบการด้านบริษัทนำเที่ยว จำนวน 1,033 ราย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าภาครัฐและภาคเอกชนยังคงให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ความมั่นคงทางสุขภาพ เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของโรค COVID-19 และสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นอีกหนึ่งเสาหลักทางเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืนต่อไป

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา
วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563

⁶โครงการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA)
<https://thailandsha.tourismthailand.org/>

